

Marnic Loterman

De aanzienlijke kostendaling overtuigde Marnic Loterman ervan om te schakelen naar blonde d'Aquitaine.

Veestapel:	55 stuks
Aantal kalvingen:	15 à 20
Ras:	blonde d'Aquitaine
Grond:	12 ha (gras, mais, bieten)

Karakter, afkalfgemak en moedereigenschappen belangrijkste selectiecriteria voor Marnic Loterman

Een grote kapstok met veel vlees

Al veertien jaar houdt Marnic Loterman blonde d'Aquitaines. De financiële kant was voor hem de belangrijkste reden om in dit ras te investeren. Hij haalde zijn runderen in Nederland, waar veel meer informatie te vinden is dan in Vlaanderen.

tekst **Hanne Vandenberghe**

'Vertrekken en we zien wel wat we tegenkomen', dacht Marnic Loterman (55) uit het Oost-Vlaamse Brakel toen hij vijf jaar geleden in zijn auto stapte. De veehouder in bijberoep had in 2000 zijn Belgisch witblauwe veestapel omgeschakeld naar blonde d'Aquitaine en wilde de volgende generaties kwalitatief verbeteren. Omdat er in België wei-

nig informatie te vinden was, vertrok hij op zoektocht richting de Waddeneilanden. Overal waar hij blonde d'Aquitaines zag grazen, maakte hij een tussenstop. Loterman kwam uit bij topfokker Dick Ruessink uit Toldijk, die hem zijn volledige bedrijf toonde. De Vlaming kocht er de stier Roodheuvel Diesel (v. Ultra) en zijn eerste ingeschreven koe, een Mars-

dochter. Een jaar later, in 2010, volgde nog een aantal vaarzen.

Rendabele dieren

'Mijn hart is altijd bij Belgisch witblauw gebleven', benadrukt Loterman. 'Maar we kozen veertien jaar geleden voor de omschakeling van onze veestapel omdat blonde d'Aquitaines rendabeler zijn.'

De kalveren brengen zes tot zeven maanden door bij hun moeder op de wei

Vooral in de kosten is het een opmerkelijk verschil volgens Loterman. Allereerst zijn er amper keizersnedes. Bij de geboorte zijn de kalveren klein in vergelijking met andere vleestypes. 'Ik herinner me nog dat ik met open mond keek naar de eerste kalving op mijn bedrijf. Onze hond, een Berner Sennen, was groter dan het kalf. Uiteindelijk groeide het kalf uit tot een koe van 1,55 meter.' Per zoogkoe bespaart Loterman voor elke natuurlijke kalving al meer dan honderd euro. Sporadisch moet de veearts langskomen voor een keizersnede, maar dat gebeurt enkel in uiterste nood. De koeien blijven dus ook langer op het bedrijf. 'Gemiddeld worden de koeien hier zo'n tien jaar oud en brengen ze een achttal kalveren ter wereld. Mijn productiefste koe is zestien jaar oud en heeft evenveel kalveren, waarvan weliswaar twee tweelingen.'

Loterman haalt de goede moedereigenschappen als tweede belangrijke voordeel aan. Na de kalving blijven de kalveren veertien dagen op stal bij de koe. Daarna brengen ze zes tot zeven maanden door bij de koe op de wei. 'Het is de koe die het kalf opvoedt en niet de boer. Extra kosten aan melkpoeder of vlokken hebben we dus niet. Op drie weken geven sommige koeien tot 13 liter melk per dag. Omdat ze zo veel melk geven, voeren we ze wel bij. De hoge melkproductie kan ook uierontsteking in de hand werken.'

Bij behandelingen merkt Loterman dat zijn veestapel van een sterk ras is. 'Het is een natuurlijk ras dat weinig gevoelig is voor ziekten – denk maar aan schurft of longontsteking – en een goede vruchtbaarheid heeft.' De exacte tussenkalftijd kent Loterman niet, maar deze ligt op minder dan een jaar. 'Als ik niet oppas, kalven mijn koeien elk jaar vroeger af. De koeien kalven, gaan op de weide met het kalf in de hand en komen een half jaar later terug met een kalf in de hand én in de buik. Gemakkelijker kan niet.'

Kalven tussen april en juni

De stal heeft Loterman zelf gebouwd, iets waar hij erg trots op is. In de winter zit deze vol, waardoor er geen extra plaats is voor kalveren. Daarom zorgt Loterman ervoor dat zijn koeien afkalven vanaf begin april tot juni. Vanaf augustus, als het gras begint te minderen, worden ze bijgevoerd op de wei.

De dieren krijgen een mengsel van gras, mais en gemalen bieten uit de silo. In de winter krijgen de drachtige koeien een rantsoen van hooi, voordroogkuil en bie-

Roodheugel Diesel brengt veel lengte en hoogte in zijn nakomelingen

ten. 'Het is belangrijk dat de koeien na de winter niet te vet zijn, aangezien dit een moeilijke kalving in de hand werkt.' Daarnaast krijgen alle dieren vanaf zeven maanden naast voordroogkuil, mais en mks ook nog een mengeling van mineralen en eiwitkern met een dosering van 300 gram per 100 kilogram gewicht. 'Mijn dieren beschouw ik nog steeds als mijn hobby', zegt Loterman. 'Toch vind ik dat ik behoorlijk goede resultaten behaal. Met een slachtgewicht van 600 kilogram op 22 à 23 maanden doe ik niet veel onder voor de gespecialiseerde bedrijven. In oktober lag de prijs tussen 4,25 en 4,50 euro per kilo, wat het houden van blonde d'Aquitaine een rendabele zaak maakt.'

Loterman is niet van plan om uit te breiden. 'Ik doe het graag wat op mijn gemak. Bij uitbreiding heb ik bovendien meer nutriëntenemissierechten en grond nodig. Aangezien mijn dochters niet onmiddellijk de ambitie hebben om het bedrijf over te nemen – al doen ze het werk wel graag – hoeft dit dus ook niet.'

Natuurlijk bevruchting

Op het bedrijf zijn twee stieren aanwezig. 'Roodheugel Diesel, de stier van Ruessink, kreeg dit jaar 87 punten. Hij bracht de lengte en hoogte in mijn veestapel. Nadeel is wel dat de nakomelingen te weinig bespield waren en te weinig achterhand hadden.' De aankoop van een tweede stier verhielp dit probleem. 'Twee jaar geleden kocht ik een jonge stier bij Hans Spekenbrink in Nederland. Henri Du Moulin zorgt nu voor de bespieren in de veestapel. Bij vaarzen wordt deze stier niet gebruikt, omdat de kans op keizersnedes te hoog zou worden.'

Alle koeien worden op natuurlijke wijze bevrucht. De jonge vaarzen worden geïnsemineerd door de inseminator. 'Dit gebeurt op een leeftijd van twee jaar, omdat ik het belangrijk vind dat de dieren uitgegroeid zijn. In 2014 maakten we bij onze vaarzen vooral gebruik van Castel en Chicago.'

Selectie op karakter

'Op mijn bedrijf is het karakter van de dieren het belangrijkste selectie criterium', benadrukt Loterman, die zijn dieren aan drie selectierondes onderwerpt. Een eerste schifting gebeurt als het kalf zo'n drie à vier maanden oud is en nog bij de moeder loopt. De tweede selectie vindt plaats als de vaarzen tussen de tien en veertien maanden weer op de weide gaan. 'Als de dieren schuw staan te kijken, duidt dit volgens mij vaak op een slecht karakter. Een koe moet nieuwsgierig zijn en naar mij toe komen, dan voldoet ze.' De laatste keuze gebeurt na het afkalven, als vaars, waarbij naar de moedereigenschappen en het afkalfgemak wordt gekeken. Om de handelbaarheid in de hand te werken, bindt Loterman alle kalveren aan. 'Als ik even tijd heb en de dieren staan op stal, worden ze soms voor een uurtje aangeboden.' Dieren die niet aan de selectiecriteria voldoen, worden afgemest met maiskolvenschroot en verkocht. Jaarlijks heeft Loterman een tiental stierkalveren. De beste worden voor de fokkerij gehouden, terwijl de rest afgemest wordt.

Loterman beschrijft een ideaal blonde d'Aquitainerund als een groot en braaf dier met een breed bekken. 'Door de hoogte en de lengte zorgt het dier bovendien voor meer kilo's. Ik vergelijk mijn dieren graag met een kapstok waar veel vlees aangehangen kan worden.'